

Вікторія Гомонюк

Науковий керівник: к.і.н., проф. Кривошея Ір.І.

ТЕАТРАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО: АНАХРОНІЗМ ЧИ ОДИН ІЗ ПОПУЛЯРНИХ ВИДІВ МИСТЕЦТВА

Унікальною особливістю володіють види мистецтва, які мають безпосередній вплив на людину, зокрема театральне мистецтво. Особливої актуальності сьогодні набуває аналіз естетико-мистецтвознавчої еволюції театру в сучасному світі. Театр – вид мистецтва, особливістю якого є художнє відображення життя за допомогою сценічної дії акторів перед глядачами.

За домінантами художніх засобів сценічної мови театр розгалужується на різні види: опера, балет, оперета, вар'єте, драматичний, музично-драматичний, ляльковий театр і пантоміма. Існують також театри, що різняться за складом своєї аудиторії: театри дитячі, юного глядача, театри молодіжні, міміки й жесту, самодіяльні та ін. Театри відмінні за тематичним або жанровим спрямуванням їх творчості [5].

Важлива риса сучасного театру – пильна увага до внутрішнього світу, складних душевних колізій, психології сучасної людини. Європейський театр сміливо експериментує, використовуючи елементи кіно, відео, art performance, сучасної музики та літератури. Наприклад, компанія норвежського режисера та сценариста Йо Стромгрена пропонує постановки, в яких присутні елементи клоунади, пантоміми та сучасного танку, а група «Рюміні Протокол» взагалі відмовилася від театрального актора і робить вистави з пересічними людьми [4]. Варто відзначити також ставлення держави до театру у Європі. Урядовці розуміють, що театр – це важливий елемент культурного розвитку і захищають його. Режисери та драматурги все більше віддають перевагу новій драматургії і європейський театр розвивається як самостійний організм, що постійно перебуває у пошуку [2].

Окремої уваги заслуговує німецьке театральне мистецтво, яке головним чином локалізується в Берліні, де у приміщенні Німецького драматичного театру проходять вистави. Керівником німецького драматичного театру сьогодні є Олівер Різ (з 2008 р.). Найвідоміші діячі: Рудольф Рохмер, Дієтер Ман, Томас Лангхофф. Сучасний репертуар: «Емілія Галотті» Лессінга (реж. М.Тальмхайєр), «Лоліта» В.В. Набокова (реж. О.Різе), «Криси» Г.Гауптмана. Щороку в Берліні проходить фестиваль «Theatertreffen», де представлено найкращі спектаклі німецького театрального простору.

Дещо інакше функціонує французький театр. Переважна більшість театральних труп у Франції створюється на один сезон і державної допомоги не мають. Сьогодні Французький театр у Парижі – це єдиний класичний театр національного значення фінансований урядом, який не боїться експериментувати. Його директором є Ерік Рюф. Також відомими є: Театр Bouffes du Nord, Cartoucherie, Театр Comedie Francaise, Театр МС93.

Вихованням молодого театального покоління в Італії займаються дві драматургічні школи, творцем яких був Едуардо Де Філіппо, акторська студія Вітторіо Гасман «Боттега», Академія драматичного мистецтва, а також театральні школи «Пікколо театро ді Мілано» і «Генуезької Стабіле». Італійський оперний театр «Ла Скала» є одним із провідних оперних театрів світу, в якому працюють Рікардоо Шайї, Даніель Баренбойм та ін. [7].

Значного розвитку набуло театральне мистецтво у Великобританії, де лише у Лондоні знаходиться понад двісті театрів. Найвідоміші: The Royal Opera House, The Royal National Theatre, Shakespeare's Globe, Sadler's Wells Theatre, The Park Theatre. Найвідоміші британські актори театру: Деніел Редкліф, Бенедикт Камбербатч, Джуді Денч, Джонні Лі Міллер та ін. [6].

Після краху франкізму в 1975 р. в Іспанії зміцніло прагнення зробити театр доступним ширшому колу демократичного глядача. У 1978 р. в Мадриді створений державний Національний драматичний центр. Тут ставляться як твори сучасних письменників (Х. М. Мендеса, Ф. Ньєво), так і шедеври Сервантеса, Вальє-Інклан і Гарсія Лорки. Популярні також «Іспанський театр» і репертуарний театр-кооператив «Льюре» [3].

Розвиток театального мистецтва поза межами європейського простору можна прослідкувати на прикладі Австралії. Вистави Сіднейської театальної компанії можна побачити в Уолш-бей і на драматичній сцені Сіднейської опери. Театром керує Кейт Бланшетт, яка колись саме тут починала свою кар'єру. Австралійські драматурги, такі як Девід Вільямсон, Алан Сеймур, Нік Енрайт і Джастін Флемінг часто зверталися до важливих тем для австралійців. Так, наприклад, спектакль «Єдиний день в році» за п'єсою Алана Сеймура, розповідає про День АНЗАК – пам'ятний день поразки в Дарданельській операції.

У США на початку ХХІ ст. театр залишається популярним видом мистецтва. Театри Бродвею ставлять постановки, орієнтовані, насамперед, на комерційний прибуток від вистави. У разі успіху спектакль, що йде щовечора, не сходить зі сцени впродовж кількох років. Серед значущих драматургів сучасності можна назвати Едварда Олбі, Огаста Вілсона, Тоні Кушнера, Девіла Генрі Хвана і Венді Вассерстейн [1].

Отже, театральне мистецтво можна розглядати як певний спосіб виховання. Театр завжди був відображенням дійсності, суспільству як у

дзеркалі показували його вразливі місця, його проблеми і досягнення. Таким чином, сучасне театральне мистецтво є швидше популярним видом мистецтва та естетичної насолоди, чим анахронізмом.

Список використаних джерел:

1. Висоцька Н.О. Сучасна драматургія США [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://lib.chdu.edu.ua/pdf/>
2. Головненко А. Європейський досв ід або як робити хороший театр / Анастасія Головненко. – [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://teatre.com.ua/modern/>
3. Испанский театр. – [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://yunc.org/Испанский_театр
4. Катериненко Н. Театр без кордонів, але в ланцюгах [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://life.pravda.com.ua>
5. Театр як вид мистецтва. – [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://behind.refepic.ru/teatr-yak-vid-mistectva>
6. Театры Великобритании. – [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://mir-teatra.com/velikobritaniya/>
7. Teatro alla Scala. – [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.teatroallascala.org/en/index.html>

Вікторія Гомонюк

Науковий керівник: д.і.н., проф.Кузнець Т.В.

**ПЕРШОВИТОКИ УКРАЇНСЬКОГО КОЗАЦТВА:
ГІПОТЕЗИ ТА ТЕОРІЇ**

У багатовіковій історії нашої країни особливе місце належить козацтву.Актуальності зверненню до козацької тематики додає те, що у 2018 році минає 370-річчя початку Національної революції 1648-1676 років, яка була найвищим піднесенням боротьби українського козацтва за Українську державу. Одним із аспектів феномену українського козацтва є те, що, з одного боку, воно виникло на ґрунті високої історичної свідомості народу, пошуку української ідентичності, а з іншого боку, поява козацтва як провідної сили українського суспільства потужно вплинула на розвиток історичних знань.

Актуальність визначається і тим, щоб привернути увагу сучасного суспільства до надзвичайного впливу козацтва на історію української нації і на процес формування національної свідомості українців.Історичні джерела переконливо засвідчують появу українського козацтва у XVст., хоча його коріння сягає ще глибше, на теренах так званого Великого Кордону, «контактної зони, яка протягом тривалого часу розділяла